

XERRADA: AIXÒ ÉS UN CÀSTIG O UNA OPORTUNITAT?

Dirigida als pares de catequesi, en el marc del projecte fem parròquia, de la parròquia de Solsona

Avui és Pasqua, però estic com si estigués al port de Maó a Menorca prenent un esmorzar amb sobrassada i ensaïmada i aquell formatge tan bo. Per què esmorzo contemplant el port natural de Menorca? No sé si hi heu estat mai, un port natural fantàstic on la ciutat es desplega tot al seu voltant. Al mig hi ha una illa natural on els anglesos van construir un llatzeret, que avui es pot visitar i que la Seguretat Social l'ha reconstruït per a visites i vacances dels seus funcionaris.

Però antigament, el llatzeret era per a fer la quarantena dels productes i de les persones que arribaven en vaixell a Menorca. La nau atracava al llatzeret i descarregava mercaderies, tripulants i passatge. Els productes, s'examinava durant la quarantena si contenien alguns paràsits, perquè si s'introduïen a l'illa, podien comportar una plaga. Les persones, s'observava si desenvolupaven alguna malaltia infecciosa que podia provocar una epidèmia. Quan havien passat quaranta dies i es veia que els productes estaven nets de paràsits o de virus, es traslladaven al port i es venien. Les persones podien fer i desfer lliurement. Aquesta pràctica ja molt antiga venia de l'experiència trista d'epidèmies a l'illa que havien malmès collites i població, precisament per manca d'un bon lloc per a fer la quarantena.

El complex tenia de tot: magatzems, residències, una capella i la fossa per als empestats. Allí hi aïllaven les persones que emmalaltien mentre feien la quarantena. Si superaven la malaltia amb les seves forces, aconseguïen sortir, si no, hi deixaven la vida. Al mig d'aquest complex –que si algun dia voleu visitar, us encantarà- hi havia una capella rodona, al voltant de la qual s'aixeca un mur fins a l'alçada del pit. Set o vuit metres més enllà, un altre mur rere el qual hi havia les persones que assistien a missa. El mossèn que hi celebrava la missa donava la comunió amb una pala llarga com la dels fornars, perquè tots els que estaven en quarantena poguessin combregar. Tenien clar en aquella època que una de les medicines i seguretats més grans per a poder sobreviure era Déu Nostre Senyor en la seva eucaristia. Ell, que havia curat malalts i alliberat persones posseïdes per coses dolentes, era l'única medicina per als que podien estar malalts.

Per què us explico això de Menorca pensant en un matí de Pasqua amb una ensaïmada fantàstica i amb una sobrassada menorquina? Perquè la pandèmia que estem vivint i la falta de mitjans per a combatre-la ens porta als mitjans de protecció de fa molts anys. Com deia un metge, estem lluitant amb les mateixes eines que a l'època medieval. Mai no ens haguérem imaginat que hauríem de fer quarantena. Que l'única eina que tindríem per a combatre una infecció seria tancar-nos a casa i aïllar-nos. Teníem la idea que amb el descobriment dels antibiòtics ja no feien falta

aquestes mesures medievals. La veritat és que davant d'un virus que no coneixem, davant del qual no tenim vacuna, davant del qual els homes no tenim anticossos preparats per a defensar-nos, hem hagut de tornar a les mesures de sempre.

Però no només pensem en això. Aquests dies tancats a casa venen al pensament moltes coses. D'on ha sortit aquest virus realment? Aquí al darrere no hi ha una operació? Altres arriben a pensar: no serà això un càstig, perquè el nostre món no va bé i Déu Nostre Senyor ens vol avisar? Ens vol corregir? Estem parlant d'una plaga com les d'Egipte?

Tot sembla indicar que aquesta pandèmia prové d'un virus d'un ratpenat en un mercat, i el virus, a través de les mucoses, va arribar a una persona i es va multiplicar, que és allò que saben fer els virus. I afegeixen que en un món globalitzat com aquest, el que en altre temps hagués estat una epidèmia en un territori concret -que hauria estat confinat immediatament perquè la cultura del temps era coneixedora que davant d'aquest tipus d'epidèmia no es podia fer res més que evitar la seva proliferació-, ara, en un món globalitzat, s'ha escampat a gran velocitat i ha provocat una pandèmia com mai l'havien tinguda.

Els qui pensen que això és un càstig diví, miren l'Antic Testament i s'adonen que de vegades el poble d'Israel vivia aquest tipus de situacions com un càstig de Déu. Però, a més a més, si miren l'Apocalipsi, també hi troben matèria. En l'Apocalipsi apareixen els set segells, les set trompetes, les set copes. Són símbols que desencadenen tota mena de desastres, terratrèmols, erupcions volcàniques, meteorits que cauen sobre la Terra, tsunamis, plagues de llagostes, fins i tot d'algunes que a nosaltres ens semblen totalment fantàstiques: precipitacions sobre el mar que el converteixen en sang o que converteixen les aigües dels rius en absenta - antic líquid amargant- i multitud de persones moren. En alguns punts diu: una tercera part dels homes van morir.

Però si llegim tot l'Apocalipsi, veiem que la profecia, és a dir, la revelació divina per a fer entendre, al qui està llegint la paraula, els signes del temps, no diu el que passarà a la fi dels temps, sinó el que està succeint avui i allò que el Senyor ens vol revelar en aquests esdeveniments. Per això, l'Apocalipsi comença amb una carta que l'Esperit fa arribar a les esglésies per a alertar-les que han de viure segons l'evangeli, en veritat, perquè en aquest món hi ha destrucció i només aquells que visquin en la veritat de Crist sobreviuran.

A l'acabament d'aquestes cartes diu: “Mira sóc a la porta i truco si algú escolta la meva veu i obre la porta entraré i soparé amb ell i ell amb mi”. L'alerta que després es veurà confirmada de tots aquests episodis conclou dient: “Sóc a la porta i truco, estigues amb mi, viu amb mi i aquest desgavell que hi ha al teu voltant no et destruirà”. I al final de l'Apocalipsi,

després d'explicar totes aquestes catàstrofes, llegim: “L'Esperit i l'esposa diuen, vine, els que escolten que diguin vine, qui tingui set que vingui, qui vulgui que prengui aigua de la vida sense pagar res”. És veritat que l'Apocalipsi llegit així a trossets pot fer pensar que aquesta pandèmia és un dels signes d'aquesta autodestrucció de la qual el profeta té visió. Diu: “Mira que el Senyor et mostra que aquest món i una vida així porten a la destrucció”. No és que Déu castigui els homes perquè es porten malament, sinó que Déu alerta els homes que vivint així poden acabar malament.

No sé si heu vist per Internet un vídeo que representa que el virus Covid-19 escriu una carta a la humanitat –és en italià i està subtítulat- i el qui ha fet aquest vídeo ha construït el text i el vesteix d'un munt d'imatges per a poder-lo fer atractiu visualment. En aquest vídeo se li fa dir al virus: “He vingut perquè us adoneu que la vostra vida no funciona, heu de viure d'una altra manera”. No és un vídeo catòlic o almenys no ho sembla, perquè clarament es queda només en canvis d'actituds. Però sí que té un punt de veritat: potser sí que aquesta pandèmia ens està fent descobrir que determinades maneres de viure, determinades prioritats no són veritables.

Per què quan nosaltres llegim l'Apocalipsi no concloem que aquesta pandèmia és un càstig de Déu sinó que Déu ens està alertant avui que si no obrim la porta, si no canviem de vida, si no acollim la seva proposta, acabarem patint les conseqüències d'aquest món que s'autodestruïx? Ho sabem perquè Jesús no ha vingut a castigar, va venir a salvar. Ahir, abans-d'ahir i avui, no celebrem que Déu ha vingut vestit de guerrer com si fos un dels quatre genets de l'Apocalipsi i està fent destrossa per a castigar una humanitat que l'ha abandonat. Jesús va venir a cavall d'un ase humil per a parlar a tots els homes, per a mostrar-los el camí de la vida, i quan els homes li van dir no volem saber res ni de tu ni del teu evangeli, el varen agafar, el van assotar, el van coronar d'espines, el van crucificar. Ell no va reaccionar maleint i amenaçant, sinó que va acceptar carregar damunt seu tot el mal d'aquest món i avui, en aquest matí de Pasqua, va ressuscitar d'entre els morts per a mostrar que una vida evangèlica, una vida abandonada en Déu és el camí de la salvació.

No amics, aquesta pandèmia no és un càstig. Aquesta pandèmia ens diu que vivim destruint-nos. Aquesta pandèmia pot ser ocasió per a descobrir que existeix una altra manera de viure, existeix un Déu que ens vol donar una vida, que és per sempre.

Solsona, 12 d'abril de 2020, Diumenge de Pasqua